

POSTANOWIENIE

Dnia 6 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **J. S.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 maja 2026 r.

zażalenia skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Sosnowcu z dnia 3 marca 2026 r. o

nieuwzględnieniu wniosku skazanego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku

o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Sosnowcu

z dnia 16 lutego 2026 r., sygn. akt V Ka 25/26,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

J. S. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 6 listopada 2025 r., sygn. akt II K 85/25, na karę grzywny w wysokości 180 stawek dziennych po 30 zł każda za zarzucony mu czyn wyczerpujący dyspozycję art. 178a § 1 k.k. Wyrokiem tym Sąd Rejonowy orzekł ponadto środki karne określone w art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k., art. 43a § 2 k.k. i art. 44b § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 5 k.k.

Sąd Okręgowy w Sosnowcu, po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez oskarżonego, wyrokiem z dnia 16 lutego 2026 r., sygn. akt V Ka 25/26, zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 6 listopada 2025 r., sygn. akt II K 85/25, w ten sposób, że za wyłączną podstawę rozstrzygnięcia zawartego w pkt 6 tego wyroku przyjął art. 44b § 1a k.k., zaś w pozostałym zakresie utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

W postępowaniu odwoławczym oskarżony nie był reprezentowany przez obrońcę.

Termin do złożenia przez strony wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego upłynął w dniu 23 lutego 2026 r. Skazany w tym terminie takiego wniosku nie złożył. Natomiast w dniu 25 lutego 2026 r. złożył on wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku Sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem podnosząc, że uchybienie temu terminowi nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych, tj. na skutek „silnego wstrząsu emocjonalnego”, który sprawił, że popadł on „w stan depresyjny, któremu towarzyszyły zaburzenia koncentracji, bezsenność, silny lęk i trudności w podejmowaniu racjonalnych decyzji”. W tych okolicznościach nie był w stanie dokonywać czynności procesowych. Niezwłocznie zaś po ustaniu przeszkody – tzn. po „ustabilizowaniu stanu psychicznego” wystąpił z przedmiotowym wnioskiem, jednocześnie wnosząc o sporządzenie i doręczenie mu uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego

Sąd Okręgowy w Sosnowcu, postanowieniem z dnia 3 marca 2026 r., sygn. akt V Ka 25/26, nie uwzględnił wniosku J. S. o przywrócenie terminu, uznając, że niedotrzymanie tego terminu nie nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych.

W dniu 16 marca 2026 r. skazany wniósł zażalenie na to postanowienie, wnosząc o jego uchylenie i przywrócenie mu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Sosnowcu w sprawie V Ka 25/26. Postanowieniu temu zarzucił naruszenie art. 126 § 1 k.p.k. poprzez błędną jego wykładnię, naruszenie art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę przedstawionych przez niego okoliczności, a także „nadmiernie formalistyczne

podejście do instytucji przywrócenia terminu, które pozostaje w sprzeczności z zasadą prawa do obrony oraz prawem do kontroli instancyjnej orzeczenia.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Siedmiodniowy termin do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku należy do tzw. terminów zawitych, czyli takich, które po bezskutecznym upływie co do zasady wygasają. Tylko w uzasadnionych przypadkach, a więc jeżeli niedotrzymanie takiego terminu nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych może ona w zawitym terminie 7 dni od daty ustania przeszkody złożyć wniosek o przywrócenie terminu, dopełniając jednocześnie czynności, która miała być w tym terminie wykonana (art. 126 § 1 k.p.k.). Występująca z wnioskiem o przywrócenie terminu zawitego strona ma przy tym obowiązek wykazać, że uchybienie terminowi nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych.

Skazany temu obowiązkowi w tej sprawie nie sprostał. Powołane w piśmie z dnia 25 lutego 2026 r. okoliczności, określone przez skazanego jako „silny wstrząs emocjonalny” po zapadnięciu wyroku Sądu odwoławczego, będące subiektywnym przeżyciem strony, nie mogły być uznane za niezależną od strony przyczynę niedotrzymania terminu zawitego. Dopiero gdyby osiągnęły one skrajną postać, co prowadziłoby do zaburzenia funkcjonowania skazanego, można by ewentualnie przyjąć istnienie związku przyczynowego między zaniechaniem złożenia wniosku a jego stanem psychicznym. W takiej sytuacji konieczne byłoby jednak potwierdzenie tej okoliczności przez kogoś, kto w sposób obiektywny może dokonać jej diagnozy i oceny, na przykład przez lekarza albo psychologa. Samo oświadczenie strony, że doświadczyła wstrząsu psychicznego, całkowicie dezorganizującego jej funkcjonowanie, nie jest w tej mierze wystarczające.

Z tego względu powołane we wniosku okoliczności słusznie nie zostały uznane Sąd odwoławczy za przyczyny niezależne od skazanego, co z kolei stało na przeszkodzie uwzględnieniu jego wniosku o przywrócenie terminu do sporządzenia na piśmie i doręczenia uzasadnienia wyroku.

Nie znajdując podstaw do podważenia ustaleń i ocen przyjętych za podstawę zaskarżonego postanowienia, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]